

Frankrig: "CERES" udgaven 1849-1950

Af Johnny Speich

Ill.1 Ceres

I 1839 fremkom en række parlamentsmedlemmer med forslag om en reform af postvæsenet, i lighed med hvad man havde gennemført i England. I den periode eksisterende der et uoverskueligt antal takster og takstzoner, hvilket var til stort besvær for både private og næringsliv. Finansministeren blokerede dog for alle forslag, indtil det lykkedes postdirektøren, Etienne Arago – der også var med til at grundlægge Le Figaro,

Ill. 2 Etienne Arago

at få gennemført et lovdekret den 24. august 1848, der autoriserede postadministrationen til at udgive postfrimærker, og indføre anvendelsen af ensartede takster for hele Frankrig.

Ill. 3: Posttakster breve 1849-50

Vægt	0-7½ g	7½-15 g	15-100 g	pr. flg. 100 g	1000 g max.
01.01.1849 Frankerede breve	20 Centimes	40 Centimes	1 franc	1 Franc	10 Franc
01.07.1850 Frankerede breve	25 Centimes	50 Centimes	80 Centimes	80 Centimes	8 Franc

1849 blev der ud af 158.268.000 sendte breve kun frankeret 23.740.000 med et frimærke (ca. 15%). I 1854 blev næsten 40% af brevene ikke frankeret, og der blev oprettet et tillæg for kontant betaling af porto. I 1860 faldt procentdelen af ubetalte breve til 10%. Motivet til Frankrigs første frimærker symboliserer Republikken. Efter en konkurrence blev **J.J.Barre's**

forslag valgt: Det aksomkransede hoved af frugtbarhedsgudinden **CERES**, der skulle symbolisere Frankrigs velstand og frugtbarhed. Samme motiv var anvendt på folkestyrets mønter.

Ved juletid 1848 forelå 20 Centimes sort og 1 Fr. rød der skulle benyttes fra nytår.

Ill. 4

Klicheerne var i begyndelsen fremstillet ved elektrolyse over gummifældninger fra urstemplet af **Tacquin**. Senere overtog **Anatole A. Hulot** fabrikationen, og det skyldes hans "indsats", at der forekommer "tête-bêche" kombinationer, idet enkelte klicheer blev vendt 180° i trykpladen. Senere trykkes følgende værdier med Ceres som motiv:

Ill. 5: Ceres 1849-1850 Oplag

Værdi	Farve	Udgivet	Gyldig til	Oplag
20 Centimes	Sort	1.1.1849	1.7.1850	41,698,800
1 Franc	Vermillion	1.1.1849	1.12.1849	300,000
1 Franc	Karminbrun	1.12.1849	17.8.1853	2,692,600 1)
40 Centimes	Orange	3.2.1850	8.9.1853	4,192,200 2)
25 Centimes	Blå	1.7.1850	12.8.1852	45,218,100
15 Centimes	Grøn	29.7.1850	7.1.1853	3,315,600 3)
10 Centimes	Brun	12.9.1950	3.12.1852	17,079,700

- 1) Den karminbrune 1 Franc erstatter 1 Franc vermillion, idet farven på denne vurderedes at være for tæt på 40 Centimes orange.
- 2) Der findes en retouche på **pos. 146 & 147** på denne udgave. Billedet viser et normalt mærke med de to retoucher på hver sin side.

Ill.6: Retouche 40

- 3) 15 Centimes blev aldrig solgt i provinserne, fordi den ikke svarede til nogen takst, Er undtagelsesvis brugt som en ekstra værdi.

Alle værdierne er uden vandmærker og har tydelige farvevariationer: Sort til grå. Mørkeblå til lyseblå, lys orange til rødorange, gulgrøn til mørk grøn m.m. Ligeledes er der anvendt forskelligt farvet eller tonet papir. 25 Centimes som eksempel:

Ill. 7: Farvevariationer 25 Centimes

Alle værdier er trykt i ark på 150 (10*15) Til annullering skulle der benyttes grill-stempel samt sidestempel med dato og årstal, men en del postkontorer havde ikke modtaget et grill-stempel den 1.1.1849, og der findes derfor en del lokalt fremstillede stempler som er særdeles samleværdige.

Derudover er mærker med arkrand også eftertragtede, specielt på breve.

Ill. 8: 25 centimes med arkrand

Der er yderligere to udgaver, som er blevet fremstillet, men ikke sat i omløb.

Ill. 9: Ikke udgivne mærker

20 Centimes blå skulle erstatte det sorte 20 Centimes mærke på grund af at den sorte annullering med grill, mærket var allerede fremstillet, men en stor del af oplaget blev destrueret, og kun ganske få ark er kommet ud på markedet, og betales med ganske høje priser. Oplaget kom aldrig ud, idet der pr. 1.7.1850 skete en taksændring til 25 Centimes. De eksemplarer der kommer til salg er naturligvis ubrugte og prisen ligger i omegnen af € 3.000.

Provisoriet 25 Centimes på 20 Centimes blå var et forsøg på at anvende de ubrugelige blå 20 Centimes mærker i forbindelse med takstforhøjelsen, da man ikke var sikre på at 25 centimes mærket kunne nå at blive trykt inden portoforhøjelsen 1.7.1850. Provisoriet kom aldrig i brug, og det er ganske få eksemplarer der har nået det åbne marked. Mærket findes ikke stemplet og prisen er derefter. (katalogpris i omegnen af € 20.000)

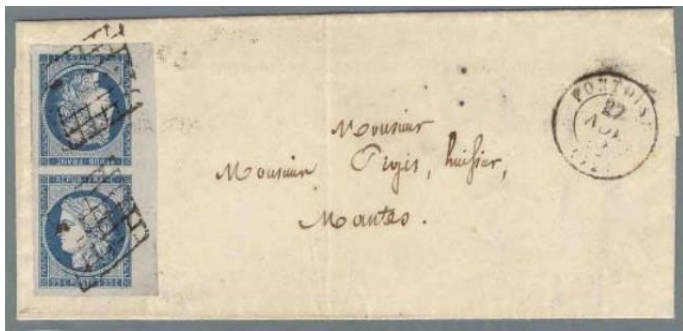
Téte-béche:

Det er klart at disse er særdeles eftertragtede, betales med meget høje priser, specielt på forsendelser. Det er forskelligt for de enkelte værdier, hvor de omvendte klicheer er placeret, hvilket har været genstand for mange diskussioner, der ikke har ført til noget endeligt resultat. Personligt tror jeg at placeringen af en omvendt kliché er sket med fuldt overlæg, uden at jeg kender årsagen. Téte-béche forekommer i senere udgaver både med Ceres og Napoleon III motiv, dog ikke i Bordeaux-udgaven fra den Fransk-Tyske krig 1870-71. Nedenfor vises nogle eksempler:

Ill. 10: 20 Centimes, pos. 93 omvendt

Ill. 11: 25 Centimes, pos. 131 omvendt (er sat omvendt på brevet)

Det bedste objekt i fransk filатели er 1 Franc vermillon vif med omvendt kliché. I 1931 fandt man en 22-blok mellem 2 sider i en bog i Bordeaux, i blokken var det eneste kendte eksemplar af "vermillon vif" tête-bêche. Blokken blev adskilt undtagen 4-blokken med tête-bêche, som efterfølgende blev solgt til storsamlere Champion (ukendt beløb). Blokken er efterfølgende blevet vist på store internationale udstillinger, og enkeltmærkerne solgt på diverse auktioner.

Ill. 12

1 franc karminbrun blev trykt i et stort oplag med 2 trykplader, hvilket g at der er trykt ca. 8.800 tête-bêche par. Hvor mange par der har overlevet er der mig bekendt ingen der ved, men almindelig er den ikke.

Ill.13: Brev til New York med tête-bêche af 1 Franc

Det ikke udgivne 20 Centimes blå indeholdt 3 tête-bêche klichéer der var placeret i pos. 92, 110 og 148. Dette betyder, at der blev trykt ca.100.000 tête-bêche par, men da stort set hele oplaget blev destrueret i juli 1850 er der ganske få der har overlevet.

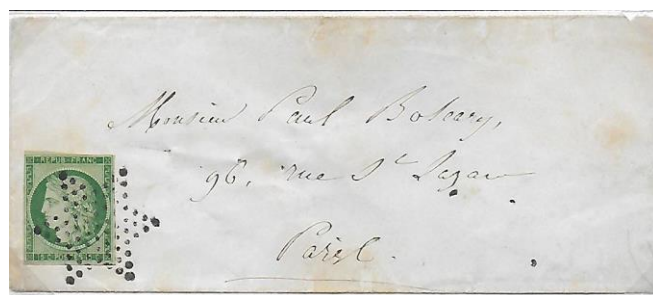

Ill. 14: Pos. 148

Et par interessante breve ....

Ill. 15: Brev fra Paris til frankeret med 3*10 Centimes til Moulins-sur-Allier 16.5.1853. Takst 25 Centimes, derfor overfrankeret med 5 Centimes

Ill.16: Lokalt brev Paris 7. 7.1852. Lokal takst 15 Cent

Denne artikel er en introduktion til at samle Frankrig. Der er jo mange måder at samle på, f.eks. kunne man samle franske mærker med CERES motiv, der er jo flere udgaver: Bordeaux 1870, Ceres 1871-75, 1937, 1938-41, 1945-48, 1949, 1970, 1975, 1999. Desuden findes "personlige" mærker med Ceres vedhæng – jo, der er mange muligheder.

På gensyn til messen i Valbyhallen den 12.-13. november, hvor Frankrigsgruppen viser lidt fra deres samlinger.